

**Valsts Dzelzceļa administrācijas
publiskais 2018. gada pārskats**

SATURS

1. PAMATINFORMĀCIJA	2
1.1. Iestādes juridiskais statuss un izveidošanas gads	2
1.2. Politikas jomas un darbības virzieni	2
2. IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI	3
2.1. Pārskata galvenās prioritātes un informācija par to īstenošanu	3
2.2. Informācija par funkciju izpildi	3
2.2.1. Licencēšana	3
2.2.2. Valsts pasūtījumu līgumu saskaņošana	3
2.2.3. Konkurences veicināšana un tirgus uzraudzība	3
2.2.4. Starptautiskie pasažieru pārvadājumi	6
2.2.5. Dzelzceļa infrastruktūras (sliežu ceļu) valsts reģistrācija	6
2.2.6. Dzelzceļa ritošā sastāva reģistrācija	7
2.2.7. Vides aizsardzība	8
2.2.8. Riska novērtējums	9
2.2.9. Pārējās aktivitātes	9
2.3. Uzlabojumi veikto funkciju pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā	10
2.3.1. Iestādes vadība un darbības sistēma	10
2.3.2. Problēmas iestādes vadības efektivitātes nodrošināšanā	11
3. INFORĀCIJA PAR BUDŽETA IZLIETOJUMU.....	12
4. PERSONĀLS	12
5. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	13
6. STARPATUTISKĀS ATTIECĪBAS	14
7. PLĀNI NĀKOŠAJAM GADAM	14

1. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. Iestādes juridiskais statuss un izveidošanas gads

LR Valsts Dzelzceļa administrācija izveidota saskaņā ar Dzelzceļa likuma 30. panta prasībām un savu darbību uzsākusi 1999. gada 1. jūlijā. Tā ir valsts pārvaldes iestāde, kura atrodas Satiksmes ministrijas pārraudzībā. Valsts Dzelzceļa administrāciju vada direktors, kuru pēc Satiksmes ministra priekšlikuma amatā ieceļ Latvijas Republikas Ministru kabinets. Sākot ar 2010. gada 1. janvāri Valsts Dzelzceļa administrācija tiek finansēta no dzelzceļa infrastruktūras finansējumam paredzētajiem līdzekļiem. Valsts Dzelzceļa administrācijas darbību nosaka Latvijas Republikas Ministru kabineta 2005. gada 4. janvāra noteikumi Nr. 13.

1.2. Politikas jomas un darbības virzieni

Valsts Dzelzceļa administrācijas galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts pārvaldi dzelzceļa transporta nozarē apstākļos, kad ar Dzelzceļa likumu Latvijā ir likvidēts vienas uzņēmējdarbības monopolstāvoklis un klientu interesēs tiek stimulēta konkurence.

Galvenās Valsts Dzelzceļa administrācijas funkcijas:

- *izsniedz dzelzceļa pārvadātāju licences,*
- *saskaņo dzelzceļa pārvadājumu pasūtījuma līguma projektus,*
- *veicina pārvadātāju efektīvu un racionālu darbību,*
- *izskata publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja, būtisko funkciju veicēja, apkalpes vietu operatoru un pārvadātāju domstarpības par piekļuves tiesībām, jaudas sadali, maksas lielumus, tīkla pārskatiem un pieņem iesaistītajām pusēm saistošus lēmumus,*
- *sekmē konkurenci dzelzceļa pārvadājumos un veic pārvadājumu tirgus uzraudzību, nepieciešamības gadījumā pieņemt iesaistītajām pusēm saistošus lēmumus, lai nepieļautu pārvadātāju un pieteikumu iesniedzēju diskrimināciju;*
- *izstrādā dzelzceļa vides aizsardzības politiku, ko apstiprina Satiksmes ministrs,*
- *izstrādā un apstiprina vides rīcības programmu, uztur vides aizsardzības paškontroles sistēmu,*
- *izvērtē apdraudējumu, ko dzelzceļa infrastruktūra rada cilvēku veselībai un videi, veic nepieciešamos šā apdraudējuma samazināšanas pasākumus,*
- *sniedz atzinumu par atsevišķu publiskās lietošanas sliežu ceļa posmu vai sliežu ceļa slēgšanu,*
- *nodrošina Dzelzceļa infrastruktūras (sliežu ceļu) valsts reģistra darbu,*
- *nodrošina Dzelzceļa ritošā sastāva valsts reģistra darbu,*
- *regulē starptautisko pasažieru vilcienu darbību valsts teritorijā,*
- *uzrauga dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja darbības atbilstību neatkarības principiem,*
- *nodrošina vēsturiskā mantojuma dzelzceļam paredzēto līdzekļu sadali un izlietojuma uzraudzību.*
- *uzrauga ES Pasažieru tiesību regulas darbību attiecībā uz starptautiskajiem pasažieru pārvadājumiem Savienības iekšienē.*

Ar atsevišķiem Ministru kabineta lēmumiem Valsts Dzelzceļa administrācijai (turpmāk tekstā – VDA) uzticēta arī atsevišķu citu funkciju veikšana. Ar katru gadu ievērojami pieaudzis arī darba apjoms, nodrošinot aktīvu līdzdalību EK darba institūcijās. Esam iesaistījušies arī Eiropas Dzelzceļa aģentūras (ERA), Starptautiskās dzelzceļu sadarbības padomes (OSJD), ANO un citu starptautisko organizāciju darba grupu aktivitātēs.

Regulāri iesaistāmies Latvijas un Eiropas savienības normatīvo aktu izstrādē. Tāpat bieži nākas uzņemties funkciju veikšanu, kas tieši nav mūsu kompetencē, bet kuru veikšana ir ļoti būtiska no valsts interešu viedokļa dzelzceļa transporta nozarē.

2. IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. Pārskata gada galvenās prioritātes un informācija par to īstenošanu

2018.gadā, tāpat kā iepriekšējos, kā viena no galvenajām darba prioritātēm bija vienlīdzīgu apstākļu nodrošināšana visiem pārvadātājiem konkurences veicināšanas nolūkā. Kā ļoti svarīga darbības prioritāte jāmin līdzdalība Eiropas Komisijas (EK) un Eiropas dzelzceļu aģentūras (ERA) aktivitātēs, lai panāktu Latvijai labvēlīgu Eiropas Savienības normatīvo aktu izstrādi attiecībā uz dzelzceļa infrastruktūras vienotā reģistra izveidošanu, kā arī 1520 mm un 1435 mm platuma dzelzceļa sistēmu savstarpējo savietojamību bīstamo kravu pārvadājumu jomā.

2018.gadā tika turpināta iestādes ekspertu dalība dažādās starptautiskajās darba grupās sakarā ar ES tā saucamās 4.dzelzceļa paketes sekundāro normatīvo aktu izstrādi.

Kā īpaši svarīgs darbības virziens jāmin publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja darbības uzraudzības pilnveidošana, iesaistot tajā pārvadātāju un sabiedrisko organizāciju pārstāvjus.

2018.gadā valsts interešu aizstāvēšanā ES institūcijās aktīvi esam turpinājuši izmantot dalībvalstu dzelzceļa nozari regulējošo institūciju asociācijas (IRG-rail) iespējas, veidojot vienotas nostājas normatīvo aktu izstrādes procesā.

Tomēr kā svarīgākā darba prioritāte 2018.gadā bija jaunās dzelzceļa infrastruktūras maksas aprēķināšanas shēmas izstrādes uzraudzība un likumdošanā noteiktie papildinājumi attiecībā uz apkalpes vietu darbības uzraudzību un regulēšanu. Kā 2018.gada īpatnība jāmin straujais izskatāmo sūdzību un administratīvo tiesvedību skaita pieaugums, kas prasīja salīdzinoši lielus finansiālos un administratīvos resursus, bet vienlaicīgi ļāva arī iegūt neatsveramu pieredzi īpaši sarežģītu nozares problēmsituāciju risināšanā.

2.2. Informācija par funkciju izpildi

2.2.1. Licencēšana

Valsts Dzelzceļa administrācija veica regulāru licencēto kravu un pasažieru pārvadātāju darbības uzraudzību licences darbības nosacījumu ievērošanā. Kravu pārvadātāji reizi ceturksnī sniedza informāciju par pārvadāto kravu apjomu iepriekšējā ceturksnī un kopš gada sākuma pa kravu veidiem un transportēšanas virzieniem.

2.2.2. Valsts pasūtījumu līgumu saskaņošana

2018.gadā nav noslēgts neviens sabiedriskais dzelzceļa pārvadājumu pasūtījuma līgums, kuru būtu bijis nepieciešams saskaņot saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

2.2.3. Konkurences veicināšana un tirgus uzraudzība

Dzelzceļa kravu pārvadājumu apjoma tendences atspoguļotas 1.tabulā parāda, ka 2018.gadā kopējais kravu apgrozījums rēķinot tonnkilometros bija palielinājies, sasniedzot 119.5% pret 2017.gadu, bet pret 2016.gadu -113.1%. Visstraujākais apjoma palielinājums bija kompānijai SIA "LDZ CARGO" – 122.2% pret 2017.gadu un 102.9% salīdzinājumā ar 2016.gadu. Abām privātajām kompānijām 2018.gadā izdevās palielināt pārvadājumu apjomus sasniedzot 114.5% salīdzinājumā ar 2017.gadu un 140.6% salīdzinājumā ar 2016.gadu. 2018. gadā kravu pārvadājumu tirgū ienāca vēl viens privātais pārvadātājs SIA "EURO RAIL CARGO", kurš veica nelielus izmēģinājumu pārvadājumu 9 miljonu tonnkilometru apjomā. Kaut gan abas privātās kompānijas kāpinājušas pārvadājumu apjomus pret 2017.gadu, tomēr to tirgus daļa 2018.gadā nedaudz samazinājusies un bija 32.1%, attiecīgi 2017.gadā - 33.6%. SIA "LDZ CARGO" kopējā tirgus struktūrā paliek apmēram vienādās pozīcijās - 2018. gadā 67.9% un 2017.gadā 66.4%.

Dzelzceļa uzņēmumu pārvadāto kravu apjoma tendences

Pārvadātājs	Miljoni tonnkilometri			Tirgus daļa%	Tonnkilometri pret iepriekšējo periodu %	
	2016	2017	2018	2018	2018/2017	2018/2016
SIA "LDZ CARGO"	11 838	9 971	12 186	67.9	122.2	102.9
AS "Baltijas tranzīta serviss"	2 204	2 248	2 511	14.0	111.7	113.9
AS "Baltijas Ekspresis"	1 829	2 792	3 158	17.6	113.1	172.7
SIA "EURO RAIL CARGO"	-	-	9			
Kopā:	15 871	15 011	17 945	100	119.5	113.1
Privātie pārvadātāji kopā:	4 033	5 040	5 759	32.1	114.3	142.8
Privāto pārvadātāju tirgus daļa procentos (%)	25.4	33.6	32.1			

Dzelzceļa pasažieru pārvadājumu apjoma tendences atspoguļotas 2.tabulā parāda, iekšzemes pasažieru pārvadājumi 2018.gadā ir palielinājušies un bija 105.1% salīdzinājumā ar 2017.gadu, toties starptautisko pārvadājumu apjoms 2018.gadā samazinājies pret 2017.gadu un sasniedza 98.0%. Saskaņā ar Eiropas Savienības normatīvo aktu nosacījumiem un Latvijas tiesisko regulējumu, dzelzceļa tirgus ir atvērts visiem Eiropas pārvadātājiem un tāpēc 2018.gada 13.janvārī pasažieru tirgū ienāca Lietuvas pārvadātājs AB Lietuvos Geležinkeliai, kurš veica starptautiskos pasažieru pārvadājumus Daugavpils-Viļņa, nodrošinot nelielu apgrozījumu – 220 tūkstošus pasažieru kilometru.

Dzelzceļa uzņēmumu pārvadāto pasažieru apjoma tendences

Pārvadātājs	Miljoni pasažieru kilometri		Pasažieru kilometri pret iepriekšējo gadu 2018/2017
	2017	2018	
AS "Pasažieru vilciens"	553.7	582.195	105.1
SIA "Gulbenes Alūksnes bānītis"	0.360	0.385	106.9
Kopā iekšzemes pārvadājumi	554.06	582.58	105.1
SIA "LDZ CARGO" starptautiskie	42.349	41.519	98.0
AB Lietuvos Geležinkeliai	-	0.220	-

Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējs AS "LatRailNet" sagatavoja „Ziņojumu par veiktajiem pasākumiem publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja neatkarības prasību nodrošināšanā 2018.gadā” (Ziņojums). Valsts dzelzceļa administrācija konstatēja, ka ir veikti vairāki pasākumi gan ievērojot ārējo tiesisko regulējumu, gan izpildot VDA lēmumus, gan koncerna un LRN iekšējo dokumentu normas, lai nodrošinātu neatkarības prasību ievērošanu saskaņā ar nacionālo normatīvo aktu nosacījumiem. Vienlaikus norādīja, ka pašreizējā AS "LatRailNet" finansēšanas kārtība, kura joprojām ir tikai pagaidu risinājums, var radīt riskus pilnīgai neatkarībai no koncerna VAS "Latvijas dzelzceļš" gan finansējuma apjoma noteikšanā, gan pamatfunkciju veikšanā.

Arī privātās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāji SIA „PortRail” un SIA "PortRailTrans" iesniedza Ziņojumus par 2018.gada Neatkarības prasību programmā iekļauto pasākumu izpildi.

Joprojām veiksmīgi darbojās AS LRN neatkarības prasību uzraudzības sistēma VDA un dzelzceļa pārvadātāju Konsultatīvās padomes pārraudzībā. VDA regulāri organizēja pārvadātāju Konsultatīvās padomes sanāksmes, lai kopīgi ar AS LRN risinātu dažādus pārvadātājiem interesējošus jautājumus. Sanāksmēs galvenokārt tika apspriesti maksas aprēķināšanas un maksas iekasēšanas shēmu projekti, problēmas un aktuālie pārvadātājus interesējošie jautājumi.

2018.gadā VAS "Latvijas dzelzceļš" administratīvajā rajona tiesā pārsūdzēja VDA 2017.gada 24.oktobra lēmumu saistībā ar Ventspils depo ēku. 2018.gadā notika divas tiesas sēdes un tika pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības. Tiesa ir noteikusi, ka spriedumu lietā pieņems 2019.gada janvārī.

2018.gadā VAS "Latvijas dzelzceļš" pārsūdzēja administratīvajā rajona tiesā VDA faktisko rīcību, ar kuru VDA atteicās pieņemt sūdzību no VAS "Latvijas dzelzceļš" par AS "LatRailNet" maksas aprēķināšanas shēmu. VDA atteikumu pamatoja ar apstākli, ka VAS "Latvijas dzelzceļš" nav subjektīvo tiesību iesniegt sūdzību VDA. 2018.gadā tiesas sēdes nenotika, lietas izskatīšana tiesā turpināsies 2019.gadā.

Ir pieņemti 7 (septiņi) regulatīvie lēmumi – 5 (pieci) saistībā ar saņemtajām sūdzībām un 2 (divi) pēc pašu iniciatīvas.

VDA atbilstoši Dzelzceļa likuma 31.panta pirmās daļas 8.punktam izskata pieteikumu iesniedzēja sūdzības, ja tas uzskata, ka notikusi netaisnība, diskriminācija, vai ja tas ir cietis jebkādā citā veidā.

2018.gada 24.janvārī VDA pieņēma 4 lēmumus saistībā ar no SIA "LDZ CARGO" saņemtajām sūdzībām par privāto lietošanas infrastruktūras pārvaldītājiem, kuri nenodrošināja piekļuvi savai infrastruktūrai. VDA, veicot minēto apstākļu izpēti, secināja, ka trīs gadījumos privātā lietošanas infrastruktūra ir nepieciešama vairāk nekā vienam galapatērētājiem un līdz ar to VDA lēma uzdot AS "Ventspils Tirdzniecības Osta", AS "Baltic Coal Terminal" un AS "Ventbunkers" nodrošināt piekļuvi SIA "LDZ CARGO" savai infrastruktūrai ar SIA "LDZ CARGO" rīcībā esošajām lokomotīvēm. Savukārt vienā situācijā VDA secināja, ka SIA "Latvijas Propāna Gāze" privātās lietošanas dzelzceļa infrastruktūra nekalpo vairāk nekā vienam galapatērētājiem un līdz ar to sūdzībai nav juridiskā pamata.

Savukārt, 2018.gada 25.janvārī VDA, izvērtējot AS "Baltijas Ekspresis" sūdzību, pieņēma lēmumu par AS "LatRailNet" noteikto infrastruktūras maksu. VDA lēma, ka noteiktā infrastruktūras maksa atbilst SPRK noteiktajai metodikai, vienlaikus norādot, ka metodika neparedz dažādu maksu par viensliežu un divsliežu posmiem.

Atbilstoši Dzelzceļa likumam 31.panta 1.daļas 9.punktam VDA uzrauga konkurences situāciju dzelzceļa pakalpojumu tirgos un pēc savas iniciatīvas, kā arī lai nepieļautu pieteikuma iesniedzēju diskrimināciju, īpaši kontrolē Dzelzceļa likuma 1.daļas 8.punkta "a", "b", "c", "d", "e", "f" un "g" apakšpunktā norādītos jautājumus un pārbauda, vai tīkla pārskatā nav iekļautas diskriminējošas normas un vai publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam vai infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējam nav piešķirta tāda rīcības brīvība, kas varētu tikt izmantota pieteikuma iesniedzēju diskriminēšanai.

Pildot iepriekš minēto funkciju, VDA veica AS "LatRailNet" maksas iekasēšanas shēmas kontroli. Ņemot vērā, ka maksas iekasēšanas shēmā nebija paredzēta iespēja pieteikuma iesniedzējiem pašiem norēķināties par infrastruktūras lietošanu ar infrastruktūras pārvaldītāju, ja tiem ir noslēgts līgums ar infrastruktūras pārvaldītāju, VDA 2018.gada 1.februārī pieņēma lēmumu uzdot AS "LatRailNet" veikt attiecīgus grozījumus maksas iekasēšanas shēmā. Minēto VDA lēmumu AS "LatRailNet" ir pārsūdzējusi administratīvajā rajona tiesā. 2018.gadā tiesas sēdes nenotika un lietas izskatīšana tiesā turpināsies 2019.gadā.

Savukārt, veicot AS "LatRailNet" maksas aprēķināšanas shēmas kontroli, VDA secināja, ka uzcenojuma noteikšanas kārtībā pasažieru pārvadājumu pakalpojumi, ko sniedz saskaņā ar sabiedrisko pakalpojumu līgumu, segmentam nebija paredzēti kritēriji uzcenojuma vērtēšanai. AS "LatRailNet" pieņēma, ka minētais segments ir maksāspējīgs pilnā apjomā, jo valsts sedz pārvadātāju zaudējumus. VDA skaidrojumam nepiekrita un 2018.gada 27.jūnijā pieņēma lēmumu uzdot AS "LatRailNet" paredzēt kritērijus pasažieru pārvadājumu pakalpojumu, ko sniedz saskaņā ar sabiedrisko pakalpojumu līgumu, tirgus segmentam piemērojamā uzcenojuma vērtēšanai, izslēdzot no tiem jau iepriekš plānojamus no valsts vai pašvaldību budžetiem sedzamus izdevumus, kurus pasažieru pārvadātāji nespēj segt no saviem pārvadājumu ieņēmumiem. Minēto

VDA lēmumu AS "LatRailNet" ir pārsūdzējusi administratīvajā rajona tiesā. 2018.gadā tiesas sēdes nenotika un lietas izskatīšana tiesā turpināsies 2019.gadā.

2.2.4. Starptautiskie pasažieru pārvadājumi

2018.gadā ir saņemti divi pieteikumi par jaunu dzelzceļa pasažieru pārvadājumu pakalpojumu uzsākšanu.

2018.gada 5.februārī saņemts pieteikums no Lietuvas pārvadātāja AB "Lietuvos geležinkeliai" maršrutā Viļņa (Lietuva)- Daugavpils (Latvija). Ņemot vērā, ka AS "Pasažieru Vilciens" nesniedz pakalpojumus minētajā maršrutā, VDA nav vērtējusi pakalpojuma starptautisko raksturu, kā arī ekonomisko līdzsvaru. Līdz ar to, AB "Lietuvos geležinkeliai" ir uzsākusi minēto pakalpojumu sniegšanu.

2018.gada 5.septembrī saņemts pieteikums no SIA "LDZ CARGO" par pakalpojumu maršrutā Rīga (Latvija)- Viļņa (Lietuva)- Minska (Baltkrievija)- Kijeva (Ukraina). VDA informēja attiecīgās institūcijas par minēto pieteikumu un deva iespēju iesniegt pieteikumus par starptautiskā rakstura vai ekonomiskā līdzsvara pārbaudes veikšanu, mēneša laikā šādi pieteikumi netika saņemti. Līdz ar to SIA "LDZ CARGO" ir uzsākusi minēto pakalpojumu sniegšanu.

2.2.5. Dzelzceļa infrastruktūras (sliežu ceļu) valsts reģistrācija

2018.gadā izsniegtas 25 privātās lietošanas sliežu ceļu reģistrācijas apliecības un 10 publiskās lietošanas sliežu ceļu reģistrācijas apliecības. (sk. 2. tabulu)

Kopumā valsts reģistrā uz 2019.gada 1.janvāri iekļauti 400 privātās lietošanas sliežu ceļu iecirkņi ar kopgarumu 623.5 km un 377 publiskās lietošanas sliežu ceļu iecirkņi ar kopgarumu 3314 km. (sk. 3. tabulu).

3.tabula

Izsniegto reģistrācijas apliecību skaits uz 01.01.2019.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Uz 2019 01.01.
Privātās lietošanas sliežu ceļi	42	41	35	67	29	49	42	26	10	1007
Publiskās lietošanas sliežu ceļi	54	16	68	141	39	26	26	28	25	1128
Kopā:	96	57	103	208	68	75	68	54	35	2135

4. tabula

Reģistrēto publiskās lietošanas sliežu ceļu kopgarums uz 01.01.2019.

Īpašnieks vai pārvaldītājs	Izvērstais ceļu garums km			
	Galvenie	Stacijas	Pievedceļi	Kopā
Va/s "Latvijas dzelzceļš"	2216.6	816.65	128.5	3161.75
AS "Pasažieru vilciens"			19,5	19,5
SIA "LDZ Ritošā sastāva serviss"			31.19	31.19
SIA "LDZ infrastruktūra"			34,87	34,87
Madonas novada pašvaldība	1,1	-	-	1,1
Praulienas pagasta padome	17	-	-	17
Indrānu pagasta padome	15,7	-	-	15,7

<i>Lubānas pilsētas dome</i>	<i>1,3</i>	<i>1,1</i>	<i>0,4</i>	<i>2,8</i>
<i>Citi īpašnieki</i>			<i>30.1</i>	<i>30.1</i>
<i>Kopā:</i>	<i>2251.7</i>	<i>817.75</i>	<i>244.56</i>	<i>3314</i>

Tātad kopā valstī reģistrēti 3937.5 km sliežu ceļi (izvērstais garums) no kuriem 15.8% ir privātās lietošanas, bet 84.2% publiskās lietošanas. Savukārt 80% no reģistrētajiem sliežu ceļiem ir VAS “Latvijas dzelzceļš” pārvaldīšanā.

2018.gadā tika turpināti darbi, kas saistīti ar reģistra uzturēšanu un elektroniskās versijas pilnveidošanu.

2018.gadā vienotā Eiropas dzelzceļa infrastruktūras reģistra (RINF) ievēšanai tika veikti šādi darbi:

1. RINF nacionālā reģistra programmatūras pilnveidošana;
2. Veikti vairākas RINF parametru precizēšana un nosūtīšana uz vienotā Eiropas dzelzceļa infrastruktūras reģistra (RINF) datu bāzi (CUI);
3. CUI iesniegti visi dati par specifikācijām, kurām bija ieliktas atzīmes “ dati pašlaik nav pieejami”.

2018.gadā Valsts dzelzceļa administrācijas darbinieki turpināja piedalīties Eiropas Dzelzceļa aģentūras (European Railway Agency) izveidotās darba grupās par vienoto Eiropas dzelzceļu Infrastruktūras reģistra (Register of Infrastructure, RINF) ievēšanu RINF Network un RINF Development, kas ir nepieciešams EK lēmuma 2014/880/ES „Par dzelzceļa infrastruktūras reģistra kopīgajām specifikācijām” īstenošanai.

Valsts dzelzceļa administrācijas darbinieki piedalījās:

Dzelzceļa sadraudzības valstu organizācijas (OSShD) Transporta II Komisijas bīstamo kravu pārvadājumu noteikumu jomā sanāsmēs par SMGS (Nolīgums par starptautisko kravu satiksmi) 2.pielikuma ‘Bīstamo kravu pārvadājumu noteikumi” aktualizāciju atbilstoši Eiropas Savienības 2019. gada prasībām.

ANO EEK Transporta komitejas Bīstamo kravu pārvadājumu darba grupās (WP.15) un RID ekspertu komitejas kārtējā kopējās sanāsmēs WP.15/AC.1.

2.2.6. Dzelzceļa ritošā sastāva reģistrācija

2018.gadā tika turpināta dzelzceļa ritošā sastāva reģistrācija, grozījumu veikšana un ritošā sastāva izslēgšana no valsts reģistra atbilstoši Ministru kabineta noteikumu prasībām.

Turpināta Eiropas 12 zīmju numuru piešķiršana dzelzceļa ritošajam sastāvam, kuru paredzēts izmantot tikai Eiropas dzelzceļa tīklā vai iekšzemē.

2018.gada laikā Valsts dzelzceļa administrācija turpināja attīstīt ritošā sastāva reģistra elektronisko pieteikumu sistēmu (REPS), ar kuras palīdzību ritošā sastāva īpašnieki izmantojot datoru var attālināti aplūkot visu informāciju ritošā sastāva valsts reģistrā par savam uzņēmumam piederošo ritošo sastāvu, kā arī nepieciešamības gadījumā iesniegt VDA elektronisko pieteikumu par jauna ritošā sastāva reģistrāciju, grozījumiem vai izslēgšanu no reģistra. Šī projekta realizācija ļāva uzņēmumiem ievērojami atvieglot ritošā sastāva reģistrāciju, kā arī Valsts dzelzceļa administrācijai samazināt administratīvo slodzi, veicot darbības ar ritošo sastāvu. Gada laikā no kopēja iesniegta ritošā sastāva skaita 87% tika iesniegti elektroniski attālināti izmantojot elektronisko sistēmu REPS un 13% izmantojot papīra formātu, bet no kopēja iesniegumu skaita 74% tika iesniegti elektroniski un 26% izmantojot papīra formātu.

2018.gadā kopā izsniegtas 139 izziņas par 1900 veiktajām operācijām reģistrā (*1. tabula*). Gada laikā tika izslēgtas no reģistra 750 ritošā sastāva vienības. Uz 2018.gada 31. decembri reģistrēto ritošā sastāva vienību skaits ir 10385.

2018. gadā veiktās izmaiņas Dzelzceļa ritošā sastāva valsts reģistrā

Ritekļa veids	VAS "LDz"	Citas uzņēmēj-sabiedrības	Veiktās izmaiņas kopā	Uzskaitē uz 31.12.2018.
Lokomotīves	167	11	178	328
Elektrovilcienu vagoni	0	1	1	164
Dīzeļvilcienu vagoni	0	0	0	76
Pasažieru vagoni	0	8	8	133
Kravas vagoni	599	1108	1707	9426
Sliežu ceļa mašīnas	3	0	3	175
Dzelzceļa ceļamkrāni	1	0	1	58
Citas mašīnas	0	2	2	25
Kopā:	770	1130	1900	10385

6. tabula

Reģistrēts ritošais sastāvs pēc uzbūvēšanas gadiem

Ritekļa kategorija	1930-1969	1970-1974	1975-1979	1980-1984	1985-1989	1990-1994	1995-1999	2000-2004	2005-2009	2010-2014	2015-2018
Ceļamkrāns	6	5	9	12	19	6			1		
Citas mašīnas	1				3	1	3	3	8	5	1
Dīzeļvilcienu vagoni		3		37	18	18					
Elektrovilcienu vagoni	5	26		69	62	2					
Privātie kravas vagoni	38	65	112	290	285	358	6	515	430	491	29
VAS LDz kravas vagoni	262	711	963	853	1476	406	15	22	901	1198	
Lokomotīve	8	30	17	105	122	42			1	3	
Pasažieru vagoni	6	3		15	67	32			1	1	8
Sliežu ceļa mašīna	12	8	25	24	33	26	18	11	12	3	3
Kopā	338	851	1126	1405	2085	891	42	551	1354	1701	41

Pildot MK Noteikumu par transportējamām spiedienekārtām noteiktās prasības, Valsts dzelzceļa administrācijā visa gada garumā veica dzelzceļa pārvadājumiem paredzēto cisternvagonu cisternu atbilstību reģistrāciju. Valsts reģistrā tiek fiksēti atbilstības pārvērtēšanas sertifikāti, kas nosaka cisternvagonu drošības līmeņa atbilstību RID noteikumos un SMGS nolīgumā noteiktajam drošības līmenim. Izdarītas atbilstošas atzīmes šo cisternu pasēs.

2.2.7. Vides aizsardzība

Dzelzceļa likums nosaka, ka Valsts Dzelzceļa administrācija izstrādā dzelzceļa vides aizsardzības politiku un uztur vides aizsardzības paškontroles sistēmu dzelzceļa nozarē. VDA izstrādātā un Satiksmes ministra apstiprinātā "Dzelzceļa vides aizsardzības politika 2012.-2020.gadam" (pārskatīta 2017.gadā) nosaka dzelzceļa nozares ilgtermiņa un īstermiņa mērķus, uzdevumus un risinājumus mērķu sasniegšanai, norāda politikas īstenošanas līdzekļus, kurus var izmantot politikas ieviešanā. Dzelzceļa vides aizsardzības politika ir saistoša un būtu jāņem vērā transporta un vides aizsardzības valsts pārvaldes iestādēm, pašvaldībām un dzelzceļa transporta sistēmas uzņēmumiem.

Lai pārraudzītu Dzelzceļa vides aizsardzības politikas izpildi, katru gadu tiek veikts politikas uzdevumu un vides aizsardzības indikatoru novērtējums. Valsts dzelzceļa administrācija

no dzelzceļa uzņēmumiem (VAS "Latvijas dzelzceļš", AS „Pasažieru vilciens”, SIA “LDz Cargo”, AS “Baltijas Tranzīta serviss”, AS “Baltijas Ekspresis”, SIA “Gulbenes-Alūksnes bānītis”) ievāc informāciju par iepriekšējā gadā veiktajiem vides aizsardzības pasākumiem un noteiktiem vides indikatoriem. Atskaitēs dzelzceļa uzņēmumi norāda, kā tie īsteno videi draudzīga transporta uzņēmuma politiku un risina vides aizsardzības problēmas, lai samazinātu grunts piesārņojumu, gaisa izmešu daudzumu, ūdens patēriņu un tā piesārņojumu, samazinātu trokšņu un vibrācijas līmeni, uzturētu vides un tehniskajām prasībām atbilstošu dzelzceļa infrastruktūru un ritošo sastāvu.

Ikdienā Valsts dzelzceļa administrācija ir piedalās dzelzceļa un vides aizsardzības speciālistu sanāksmēs un semināros, tiesību aktu projektu izvērtēšanā, kuri attiecas uz vides aizsardzību un dzelzceļa nozari.

Šobrīd aktuāls ir nozares ieguldītais darbs pie klimata pārmaiņu politikas īstenošanas, kuras mērķis ir ierobežot siltumnīcefekta gāzu emisijas atmosfērā, kā arī dzelzceļa transporta sistēmas radītā trokšņa līmeņa samazināšana.

2.2.8. Riska novērtējums

Valsts dzelzceļa administrācija saskaņā ar Dzelzceļa likumā noteiktajām prasībām, izvērtē apdraudējumu, kuru dzelzceļa infrastruktūra rada cilvēku veselībai un videi. 2018.gadā tika veikts kvalitatīvā riska novērtējums Jelgavas dzelzceļa mezglam un iecirknim Jelgava – Meitene -valsts robeža. Riska novērtējuma ietvaros tika sagatavots dzelzceļa mezgla un iecirkņa raksturojums, analizēta negadījumu statistika, apkopota informācija par vilcienu intensitāti, pārvadājumu veidiem, realizētajiem satiksmes drošības pasākumiem. Riska analīzes rezultātā stacijām, pieturas punktiem, pārbrauktuvēm un dzelzceļa posmiem tika noteikts un salīdzināts riska līmenis, norādīti galvenie risku paaugstinošie faktori un izstrādātas rekomendācijas riska līmeņa samazināšanai. Darbu veica sertificēti riska novērtējuma eksperti sadarbībā ar Valsts dzelzceļa tehnisko inspekciju, VAS "Latvijas dzelzceļš", AS "Pasažieru vilciens". Visas iesaistītās puses, ieskaitot pašvaldības, tika iepazīstinātas ar projekta rezultātiem.

Detalizētai dzelzceļa bīstamo kravu pārvadājumu kvantitatīvā riska novērtēšanai, kas raksturotu tieši Latvijas bīstamo kravu pārvadājumus, apzinātu maršrutus un vietas, kur tiek pārvadātas un veiktas darbības ar bīstamajām kravām, Valsts dzelzceļa administrācija no dzelzceļa pārvadātājiem ievāc informāciju par pārvadātajām bīstamajām kravām ar īpašu riska potenciālu.

2018.gadā Eiropas Komisijas un Eiropas Dzelzceļa aģentūra (ERA) 1.Iepazīstināšanas seminārā interesentiem prezentēja jauno riska vadības sistēmas dokumentu- vienotu riska novērtējumu iekšzemes (dzelzceļa, autotransporta un iekšzemes ūdens) transporta bīstamo kravu pārvadājumiem, pie kuras izstrādāšanas piedalījās arī Valsts dzelzceļa administrācijas eksperti. Jaunajā dokumentā (rokasgrāmatā) ir izskaidrota riska vadības stratēģija un uzdevumi, lēmuma pieņemšanas principi, riska novērtējuma process un scenāriji.

Nozīmīga ir arī iestādes darbība Bīstamo kravu pārvadājumu darba grupā par Bīstamo kravu starptautisko dzelzceļa pārvadājumu noteikumu (RID) grozījumu izstrādi un ieviešanu, drošības padomnieku sistēmas pilnveidošanu.

Iestādes darbinieki regulāri piedalās arī Dzelzceļu sadarbības organizācijas (ОСЖД) darbā ar dalībvalstīm, kas piemēro Nolīguma par starptautisko dzelzceļa kravu satiksmi (SMGS) 2. pielikuma "Bīstamo kravu pārvadājumu noteikumi" prasības.

2.2.9. Pārējās aktivitātes

Pildot normatīvajos aktos noteiktās Vēsturiskā mantojuma dzelzceļa konsultatīvās padomes sekretariāta funkcijas 2018.gadā tika noorganizētas divas Vēsturiskā mantojuma dzelzceļa konsultatīvās padomes sanāksmes, kurās apsprieda Vēsturiskā mantojuma šaursliežu dzelzceļa nekustamo īpašumu un kustamās mantas valdītāju un īpašnieku atskaites par finanšu līdzekļu izlietojumu iepriekšējā, 2017.gadā, kā arī pieteikumus finansējumu saņemšanai un 2019.gadam plānotā finansējuma sadali.

Pamatojoties uz Vēsturiskā mantojuma dzelzceļa konsultatīvās padomes lēmumiem, pārbaudot pretendentu iesniegtās dokumentālās atskaites un pieprasījumus par finanšu līdzekļu piešķiršanu, VDA 2018.gadā pieņēma 5 lēmumus gan apstiprinot 2017.gada finanšu izlietojumu, gan par finanšu līdzekļu piešķiršanu 2019.gadam regulāro pasažieru pārvadājumu nodrošināšanai, gan dažādiem Vēsturiskā mantojuma dzelzceļa objektiem - SIA "Gulbenes Alūksnes bānītis" depo ēkas jumta remontam, Alūksnes stacijas rekonstrukcijai.

2.3. Uzlabojumi veikto funkciju pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā

2.3.1. Iestādes vadība un darbības sistēma

2018.gadā turpinājām darbu divās Eiropas Komisijas patstāvīgajās darba grupās un divās Eiropas dzelzceļa aģentūras (ERA) ekspertu darba grupās, kā arī vairākās speciālajās ekspertu grupās atsevišķu ES normatīvo aktu projektu izstrādei.

Jāatzīmē arī regulārā darbības koordinācija ar citu valstu mums radniecīgajām iestādēm EK institūcijās izskatāmo jautājumu sakarā. Ļoti pozitīvi vērtējama arvien lielāka iesaistīšanās ES dzelzceļa nozari regulējošo institūciju asociācijas (IRG-rail) aktivitātēs. Tika pilnveidota rīcības programma korupcijas gadījumu nepieļaušanas profilaksei. Ieviestā vadības sistēma nepieļauj gadījumus, kad viens cilvēks, nesaskaņojot ar citiem, varētu pieņemt kādu, no korupcijas viedokļa, riskantu lēmumu. Radītas arī plašas atsevišķu darbinieku rīcības pārsūdzības iespējas. Paveiktā darba rezultātā 2018.gadā par iestādes speciālistu darbu nav saņemta neviena negatīva pamatota piezīme.

Jāpiebilst, ka veikto izmaiņu rezultātā, neskatoties uz būtisku veicamo funkciju apjoma pieaugumu, pārņemot jaunās funkcijas, ir izdevies nozares uzņēmēju maksājumus valsts funkciju veikšanai ne tikai nepalielināt, bet pat samazināt. Pamatā šādai efektīvai līdzekļu optimizācijai ir apstākļi, ka VDA kā mazā iestādē nav nodarbināti apkalpojošo funkciju veicēji, attiecīgos pienākumus deleģējot pamatfunkciju pildošajiem speciālistiem kā papildfunkcijas. Šāds risinājums lielā iestādē nav iespējams.

Atsevišķu specifisku un īslaicīgu darbu veikšanai tika slēgti līgumi ar ārštata speciālistiem. Lielu budžeta līdzekļu ekonomiju devusi svešvalodu kursu apmaksā iestādes speciālistiem, jo tādejādi ievērojami mazāk ir bijusi nepieciešamība izmantot algotus tulkus strādājot ar starptautiskajām organizācijām. Līdzekļu ekonomiju dod arī pamatlīdzekļu, telpu, komunālo pakalpojumu un transporta kopīga izmantošana ar radniecīgu valsts pārvaldes iestādi – LR Valsts Dzelzceļa tehnisko inspekciju. Esam atteikušies no dienesta transporta līdzekļa iegādes, bet transporta pakalpojumus izmantojam saskaņā ar noslēgto līgumu, automašīnu izsaucot tikai konkrētām vajadzībām un uz konkrētu laiku, tādejādi samazinot transporta izdevumus 3-5 reizes, salīdzinot ar tām iestādēm, kuras uztur savu automašīnu.

Strādājot pie infrastruktūras riska analīzes, varējām pārliecināties, ka pilnībā attaisnojušies mūsu pūliņi Dānijas apmaksātā starptautiskā projekta ietvaros apmācīt Latvijas puses speciālistus, kas pašreiz dod iespēju darbus veikt aptuveni 11 reizes lētāk, nekā tas maksātu šī darba izpildē, piesaistot Rietumeiropas valstu firmas.

Līdzekļu taupīgu izlietošanu ir stimulējusi izmaiņas likumdošanā, kas nosaka, ka sākot ar 2010.gadu VDA vairs netiek finansēta no valsts budžeta, bet tieši ar atskaitījumiem no dzelzceļa infrastruktūras ieņēmumiem. Tas ļāvis izvairīties no neprognozējam budžeta izmaiņām un nespējas kvalitatīvi veikt uzdotās funkcijas.

2.3.2. Problēmas iestādes vadības efektivitātes nodrošināšanā.

Iestāde tika veidota ar galveno mērķi veikt nozares valsts pārvaldes funkcijas apstākļos, kad saskaņā ar ES Direktīvu prasībām, valstij bija jāveic liberalizācijas pasākumi iepriekšējā monopolstāvokļa vietā (kad darbojas tikai viena dzelzceļa kompānija), nodrošinot brīvu pieeju dzelzceļa infrastruktūrai visiem pārvadātājiem, kuri izpilda valsts noteiktas prasības.

Līdz ar šīm regulējošām funkcijām (licenču izsniegšana, strīdu izskatīšana, konkurences veicināšana) iestādei tika uzticētas vesela rinda valsts pārvaldes funkciju, kuras nav saistītas ar nozares regulēšanu, bet kuras nevarēja turpināt veikt agrākais monopoluzņēmums VAS “Latvijas dzelzceļš”. Pie šādām funkcijām būtu jāpieskaita dzelzceļa infrastruktūras un dzelzceļa ritošā sastāva valsts reģistrācija, dzelzceļa pārvadājumu pasūtījumu līgumu projektu saskaņošana, reģistrācija un izpildes kontrole, nozares vides politikas un rīcības programmas izstrādāšana, infrastruktūras radītā riska analīze un pasākumu veikšana tā samazināšanai. Lielākā daļa no minētajām funkcijām ir nesaistītas viena ar otru, un līdz ar to tām ir atšķirīgi stratēģiskie mērķi un uzdevumi.

Ja regulējošo funkciju, kā arī valsts reģistrācijas funkciju veikšana ir saistīta ar attiecīgu ES direktīvu prasībām, tad atsevišķas citas funkcijas nav raksturīgas citās ES valstīs eksistējošām līdzīga profila iestādēm, kuras pamatā darbojas vienīgi kā nozares regulatori. Fiziskā apjoma ziņā Valsts Dzelzceļa administrācijā lielu darbu apjomu prasa tieši neregulējošo funkciju veikšana, kur nevaram gūt pieredzi no kolēģiem ārvalstīs, jo bieži esam vienīgie no līdzīgām valsts pārvaldes iestādēm, kas šādas funkcijas veic. Pamatā tas attiecināms uz vides aizsardzības un riska analīzes problēmu risināšanu. Lielākajā daļā ES dalībvalstu minētās funkcijas nodotas pašu nozares uzņēmumu kompetencē, vai arī netiek veiktas nemaz. Taču praktiskajā darbībā esam pārliecinājušies, ka Latvijas likumdošana, uzticot minētās funkcijas neatkarīgai valsts pārvaldes institūcijai, rīkojusies ļoti pamatoti.

Valsts Dzelzceļa administrācijas kompetencē nonākot, no biznesa interešu viedokļa, ļoti jūtīgajai maksas uzraudzības funkcijai, ir spilgtāk izgaismojies būtiskais interešu konflikts, ar kuru ikdienā nākas saskarties iestādes vadībai: lai arī likumdošana noteikusi mums pilnīgu neatkarību savu funkciju pildīšanas procesā, tomēr padotības statuss (pārraudzības formā) Satiksmes ministrijai netiešā veidā rada būtiskus sarežģījumus, jo ministrija vienlaicīgi ir ne tikai mūsu pārraugošā iestāde, bet arī mūsu uzraudzībā esošo uzņēmumu (Latvijas dzelzceļš un Pasažieru vilciens) akciju turētāja.

Uz nepieciešamību novērst šo smago interešu konfliktu ir norādīts gan OECD rekomendācijās, gan arī EK pārkāpuma procedūras ietvaros ministrijai nosūtītajos dokumentos.

Problēma būtu atrisināma ar salīdzinoši vienkāršiem papildinājumiem Dzelzceļa likumā, taču nevēlēšanās to risināt var novest pat pie ļoti smagām EK īstenojamām sankcijām. Neskatoties uz to 2018.gada laikā situācija nav būtiski mainījies.

Turklāt būtiski ir sarežģījušies darba apstākļi sakarā ar VAS “Latvijas Dzelzceļš” vadības uzsākto, pat visas ES mērogā, bezprecedenta Valsts Dzelzceļa administrācijas, kā nozares uzraugošās iestādes, diskreditācijas kampaņu sakarā ar pieņemtajiem administratīvajiem lēmumiem nelietderīgu infrastruktūras izdevumu samazināšanā un ilggadīgi piekoptās kravu pārvadājumu tirgus kropļošanas novēršanai.

3. INFORMĀCIJA PAR BUDŽETA IZLIETOJUMU

7.tabula

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (eiro)

Nr. p.k.		Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	533 747	526 817	530 821
1.1.	dotācijas	-	-	-
1.2.	maksas pakalpojumi un citi ieņēmumi	527 372	526 817	527 061
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	6 375	-	3760
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-

2.	Izdevumi (kopā):	487 984	538 817	509 831
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā):	484 482	529 967	501 756
2.1.1.	kārtējie izdevumi	484 482	529 967	501 756
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	-	-	-
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	-	-	-
2.1.5.	uzturēšanas izdevumi transferti	-	-	-
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	3 502	8 850	8 075

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2018.gada 5.decembra rīkojumu Nr.652 „Grozījumi Ministru kabineta 2017.gada 4.oktobra rīkojumā Nr.551 „Par Valsts dzelzceļa administrācijas 2018.gada budžeta apstiprināšanu” tika apstiprināts Valsts dzelzceļa administrācijas budžets 526 817EUR apmērā un izdevumi 538 817_ EUR apmērā(tai skaitā 12 000 EUR no maksas pakalpojumiem un citu pašu ieņēmumu atlikumiem uz 2018. gada 1. janvāri)

Pamatojoties uz 24.03.1994. likuma „Likums par budžetu un finanšu vadību” ar grozījumiem 6.¹.panta 5. daļu, budžeta nefinansētu iestāžu kārtējā gada līdzekļu atlikumu var izmantot nākamajā gadā izdevumu finansēšanai.

4. PERSONĀLS

Pamatojoties uz Valsts Dzelzceļa administrācijas speciālistu darba funkcijām, katru gadu iestādes mērogā ierēdņiem tiek plānota un organizēta papildus izglītošanās, lai notiktu sistemātiska katrā amatā esošo speciālistu kvalifikācijas paaugstināšana savas darbības uzlabošanai. Atbildīgais par personāla vadīšanu kopīgi ar iestādes vadību, veicot katra speciālista amata pienākumu un darba satura izpēti, piedāvā izvēlēties piedalīties mācību programmās, kas darbiniekiem un vadībai liekas nepieciešamākas.

Saskaņā ar Valsts civildienesta likuma 35. pantu, iestādē gada beigās tiek veikta ierēdņu gada darbības un rezultātu izvērtēšana atbilstoši MK noteiktajai kārtībai. Par 2016. gadu ierēdņu darbības novērtēšanas komisija visu iestādes ierēdņu darbu atzina kā atbilstošu ieņemamā amata un izvirzītajām valsts iestādes prasībām. Atzīmes par personāla un civildienesta gaitu tiek regulāri izdarītas vienotā uzskaites sistēmā, veidojot ikmēneša un gada atskaites. Kadru mainība iestādē 2018.gadā bija minimāla.

8.tabula

4.1. Mācību un semināru apmeklējuma apkopojums

Nr.p.k.	Amats	Mācības, semināri, kursi
1.	Direktora vietnieks, Tirgus uzraudzības un regulēšanas daļas vadītājs	Franču valodas kursi
2.	Dzelzceļa infrastruktūras daļas vecākais eksperts	Konference par klimata pārmaiņām un Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) lomu
3.	Starptautisko jautājumu un attīstības daļas vecākais eksperts	Mērķu izvirzīšana NEVIS
4.	Valsts reģistru, finanšu un audita daļas vecākais eksperts	- Digitālā arhivēšana - Ierobežotas pieejamības lietvedība - Profesionālās pilnveides pasākumā “Arhīvu pakalpojumi digitālajā laikmetā”

5.	<i>Valsts reģistru, finanšu un audita daļas vadītāja</i>	- <i>Personas datu aizsardzības prasības grāmatvežiem un citiem speciālistiem.</i> - <i>Dizaina domāšanas pieeja mācību izstrādē</i>
6.	<i>Jurists</i>	<i>Seminārs par personālvadību</i>
7.	<i>Dzelzceļa pārvadājumu un ritošā sastāva daļas vadītājs</i>	<i>Angļu valodas kursi</i>
8.	<i>Tirgus uzraudzības un regulēšanas daļas vecākais eksperts</i>	- <i>Lietvedība Administratīvo pārkāpumu lietā</i> - <i>Personas datu aizsardzība un tās aktualitātes Administratīvā procesa aktuālie jautājumi</i>

4.2. Personālsastāva raksturojošie rādītāji 2018. gadā

4.2.1. Strādājošo darbinieku sadalījums pa dzimumiem:

<i>DZIMUMS</i>	<i>SKAITLIS</i>
<i>Vīrieši</i>	<i>9</i>
<i>Sievietes</i>	<i>5</i>

4.2.2. Strādājošo darbinieku vecums:

<i>Vecumā no 20-29</i>	<i>1</i>
<i>Vecumā no 30-39</i>	<i>3</i>
<i>Vecumā no 40-49</i>	<i>3</i>
<i>Vecumā no 50-59</i>	<i>4</i>
<i>60 un vairāk</i>	<i>3</i>

4.2.3. Darbinieki ar augstāko izglītību: - 14

5. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

2018.gadā tika pilnveidota iestādes elektroniskā mājas lapa: www.vda.gov.lv

Satiksmes ministrijas preses dienests regulāri tiek iepazīstināts ar Dzelzceļa administrācijas aktualitātēm. Ir sniegtas intervijas masu informācijas līdzekļiem, ieskaitot ārvalstu. Īpaši laba sadarbība bija izveidojusies ar laikrakstu "Dienas bizness".

Visu aktuālo jautājumu risināšanā, veidojot darba grupas, tajās vienmēr tiek iekļauti ieinteresēto pušu pārstāvji. It īpaši tas attiecas uz vides politikas un rīcības programmas izstrādāšanu, kā arī likumdošanas izmaiņu projektu izstrādāšanu.

Ir izveidota visu licencēto pārvadātāju Konsultatīvā padome, kurā regulāri vienu reizi mēnesī tiek apspriesti visi aktuālākie VDA kompetencē esošie jautājumi. Tās darbā piedalās arī citu valstu pārvaldes iestāžu un sabiedrisko organizāciju speciālisti.

Šo praksi ļoti atzinīgi novērtējis arī Eiropas Dzelzceļa Aģentūra (ERA) audits.

6. STRAPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Pildot Dzelzceļa likumā paredzētās funkcijas, kas cita starpā izriet no Eiropas Savienības (ES) tiesību aktu prasībām dzelzceļa jomā, 2018.gadā Valsts dzelzceļa administrācija (VDA) turpināja aktīvi sadarboties ar Eiropas Komisiju (EK), ES Dzelzceļa aģentūru (ERA), IRG-Rail dzelzceļa regulatīvo iestāžu grupu, kā arī ar citu ES dalībvalstu dzelzceļa regulatīvām iestādēm.

Sadarbība ar EK un tās struktūrvienībās dzelzceļa jomā ietvēra dzelzceļa tirgus uzraudzības jautājumus (EK RMMS darba grupa), kuru ietvaros VDA piedalījās RMMS darba grupas sanāsmēs par attiecīgās ES Regulas izmaiņu izstrādi, kā arī apkopoja un regulāri sniedza pārskatus par dzelzceļa tirgus attīstības rādītājiem.

VDA aktīvi piedalījās EK organizētajās darba grupās, lai izstrādātu īstenošanas aktu par piekļuvi apkalpes vietām un ar dzelzceļu saistītajiem pakalpojumiem.

Sadarbība ar ERA ietvēra VDA līdzdalību aģentūras izstrādāto un uzturēto dzelzceļa reģistru (par kuru īstenošanu Latvijā ir atbildīga VDA) darba grupu sanāsmēs, kā arī pašu reģistru

nacionālo moduļu izstrādi un datu apkopošanu un iesniegšanu kopējā ES dzelzceļa attiecīgās jomas reģistrā (konkrēti, ritošā sastāva reģistrs NVR; infrastruktūras reģistrs RINF, u.c.).

Tāpat sadarbībā ar ERA tika reģistrēti ES kopējā dzelzceļa kravu un pasažieru pārvadātāju datu bāzē Latvijā izsniegtās vai pagarinātās ES formāta licences attiecīgā dzelzceļa pārvadājumu veida veikšanai.

Sadarbība ar IRG-Rail regulatīvo iestāžu grupu ietvēra dalību šīs grupas organizētajos pasākumos, kuros ir pārstāvētas vairums ES dalībvalstu dzelzceļa regulatīvo iestāžu, kā arī līdzdalība un priekšlikumu izstrāde un iesniegšana par konkrētiem, IRG-Rail izstrādātajiem vai arī tās izvērtēšanā esošajiem EK tiesību aktu projektiem.

Tāpat VDA pārstāvji līdzdarbojās IRG-Rail ikgadējā ziņojuma par dzelzceļa tirgus uzraudzības jautājumiem ES ietvaros sagatavošanā. VDA pārstāvji arī aktīvi piedalījās IRG-Rail organizētajās darba grupās par dzelzceļa tirgus uzraudzības, dzelzceļa infrastruktūras maksas, apkalpes vietu maksas un apkalpes vietu piekļuves jautājumiem.

Sadarbība ar citu ES dalībvalstu regulatīvajām iestādēm ietvēra citu ES dalībvalstu dzelzceļa regulatīvo iestāžu apmeklējumus, kuru laikā notika diskusijas un pieredzes apmaiņa ES tiesību aktu pārņemšanas un piemērošanas jautājumos, kas tiek īstenota attiecīgajā dalībvalstī.

Par līdzdarbību dažādās starptautisko institūciju darba grupās attiecībā uz noteikumu harmonizēšanu bīstamo kravu pārvadājumos, informācija sniegta pārskata iepriekšējās nodaļās.

7. PLĀNI NĀKOŠAJAM GADAM

Nākotnes darbības plāni izriet no izstrādātā, stratēģijā minētā, darbības mērķa un tam pakārtotajiem vairākiem apakš mērķiem, kas var mainīties no iespējamajām izmaiņām Latvijas likumdošanā:

- atbilstoši savas kompetences līmenim, attīstīt nozares pāreju no vienas kompānijas dominējošā stāvokļa uz efektīvu brīvā tirgus konkurences situāciju,
- vienlīdzīgu un nediskriminējošu darbības apstākļu nodrošināšana visiem konkurējošiem tirgus dalībniekiem,
- dzelzceļa infrastruktūras un ritošā sastāva valsts reģistru iekļaušanās vienotajā ES reģistru sistēmā, vienlaicīgi saglabājot neierobežotas iespējas piedalīties arī citu valstu kopējās uzskaites sistēmās atbilstoši reālās biznesa vides interesēm,
- turpināt apdraudējuma (riska) analīzi visos Latvijas publiskās lietošanas dzelzceļa iecirkņos un savos kompetences ietvaros panākt apdraudējuma līmeņa samazināšanu tur, kur tas pārsniedz pieļaujamo līmeni.

Paredzēts pilnveidot dzelzceļa infrastruktūras reģistrācijas elektronisko sistēmu, lai vēlāk varētu pilnībā pievienoties vienotajai ES reģistrācijas sistēmai. Paredzēts pilnveidot arī dzelzceļa ritošā sastāva reģistrācijas sistēmu.

2019.gadā paredzēts izstrādāt priekšlikumus īpaši bīstamo kravu pārvadājumu riska līmeņa samazināšanai.

Paredzēts turpināt mēģināt nodrošināt apstākļus, lai visas domstarpības dzelzceļa pārvadātāju starpā tiktu atrisinātas ikdienas darba kārtībā bez oficiālu strīdu izskatīšanas nepieciešamības.

2019.gadā paredzēts pilnveidot apkalpes vietu darbības uzraudzības sistēmu, kā arī dzelzceļa infrastruktūras maksas detalizētas kontroles sistēmu. Paredzēts turpināt apkalpes vietu auditu veikšanu un tikšanās organizēšanu ar dzelzceļa pārvadātāju klientiem, kas ir jaunas VDA funkcijas.

Tāpat esam paredzējuši uzsākt tādas jaunas funkcijas veikšanu kā lēmumu pieņemšanu par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras statusa maiņu.

Īpašs izaicinājums būs aizstāvēt savu lēmumu pamatotību administratīvajās tiesās, sakarā ar nozares uzņēmumu savstarpējo attiecību saasināšanos un regulāro vēsturiskā monopolista vēlmi uz viņiem attiecināmos lēmumus pārsūdzēt. Tas var prasīt grūti prognozējamu papildus administratīvo resursu nepieciešamību.

2019.gadā esam paredzējuši pieņemt vienu vai vairākus administratīvos lēmumus ar kuru palīdzību tiktu likvidēta VAS LDZ ilggadīgi piekoptā dzelzceļa kravu pārvadājumu rupjā tirgus kropļošana, viena pārvadātāja (LDZ Cargo) interesēs. Ņemot vērā šādas rīcības īpašo cinismu, pārbaudi par to ir uzsākusi arī Eiropas Komisija un tās rezultātā valsts budžets var ciest zaudējumus vairāku desmitu miljonu eiro apmērā

Sakarā ar ES ceturtais dzelzceļa normatīvo aktu pakotnes ieviešanu nacionālajā likumdošanā, 2019.gadā iestādei tiks uzticētas papildus funkcija, pamatā, kas saistītas ar publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja finansiālās darbības uzraudzību. Šo funkciju izpildes nodrošināšanai Valsts Dzelzceļa administrācijai ir paredzēts palielināt arī budžetu nepilnu 10% apmērā.